

ROZWÓJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Piątek, dnia 1 sierpnia 1922 roku.

Książki szkolne

do wszystkich zakładów naukowych w wielkich ilościach posiadają

GEBERTHNER I WOLFF

Księgarnia i Skład Nut

w Łodzi Piotrkowska 87.

3660K1

Ratowanie bankrutki.

Austria otrzyma kredyt w wysokości 70 mil. lirów. Śtesunek Włoch do Austrii opiera się na traktacie w Saint Germaine.

WIEDEN 31 (PAT) „Neues Wiener Tagblatt” donosi z Rzymu, że wczorajsza Rada min. nie skończyła obrad nad sprawą Austrii. Z kredytu 70 mil. lirów postanowiono wypłacić Austrii natychmiast jedną trzecią część tej sumy, resztę w pierwszej dekadzie września.

WIEDEN 31 (PAT) „Neues Wiener Tagblatt” donosi z Londynu, że Lloyd George przysłał do sekretariatu Ligi Narodów odpis korespondencji wymienionej z kanclerzem Austrii, a dotyczącej położenia Austrii, oraz sprawy niepowodzenia pożyczki dla Austrii.

BELGIA 31 (PAT) Czes. B. P. Tutejszy poseł włoski udał się dziś w południe do min. spr. zagr. i imieniem rządu włoskiego złożył oświadczenie o stosunku Włoch w sprawie Austrii. Oświadczył on: Włoska polityka wobec Austrii polega na ścisłym wykonaniu traktatu zawartego w Saint Germaine. Z tego powodu Włochy sprzeciwiają się jakimkolwiek naruszeniu status quo. Włochy wstrzymują się od powzięcia wszelkiej decyzji dopóki nie porozumią się ze sprzymierzonymi i zainteresowanymi państwami. Rokowania w Veronie miały charakter czysto ekonomiczny. (2)

Zatarg grecko-turecki.

Odwrót greków. Harada wojenna.

KONSTANTYNOPOL 31 (PAT) Havas. Ostatnio dokonany odwrót Greków po zdobyciu przez Turków Afinu Karahisbey odbył się na przestrzeni 60 kilometr. Jak donoszą z Aten minister spraw wewnętrznych i wojsko wych opuścili Ateny i udali się do Smyrny, aby odbyć konferencję z komendantem wojsk. Wojska wysłane do Turcji, odwołano natychmiast do Anatolji. W Atenach ujawnia się żywo poruszona opinia publiczna. Prasa atakuje gwałtownie dowódców wojskowych. (7)

ATENY 31 (PAT) Król przybył wczoraj do Aten i odbył naradę z prezydentem ministrów i ministrem wojny o sytuacji. Po dołudniu zebrała się Rada min. na dłuższą konferencję. (7)

BORDEAUX 31 (Pat) Donoszą z Aten, że na terytorjum Azji Mniejszej, okupowanej przez Grecję, poddani greccy, należący do rocznika 1903, zostali powołani pod broń. Rocznik 1902 został już zdemobilizowany.

BORDEAUX 31 (Pat) Urzędowy komunikat grecki donosi, że pod Elvanlar atak ciężkiej kawalerji i artylerji tureckiej został odrzucony. (8)

BORDEAUX 31 (Pat) Jak donoszą z Konstantynopola, w obecnej ofensywie tureckiej bierze udział X-ta dywizja, obficie zaopatrzona w broń wszelkiego kalibru oraz w wielkie zapasy amunicji. (8)

Między młotem a kowadłem

WIEDEN 31 (PAT) Z Paryża donoszą „Intransigant” zapewnia, że główna komisja reparycyjna przyznała Niemcom moratorium wbrew

woli Francji, to delegaci francuscy wycofują się z Komisji. Jeżeli zaś komisja odrzuci moratorium, to z komisji wystąpią delegaci angielscy

Carska dyscyplina w flocie sowieckiej.

HELSINGFORS, 31 | 8 (A.W) Wedle otrzymanych tu wiadomości naczelna rada wotenna w Moskwie wprowadziła we flocie sowieckiej dyscyplinę, równie surową, jak za czasów carskich. Wszystkie rady marynarskie zostały zniesione. Wzbronione jest również obecnie wystawianie żądań kolektywnych. Kapitanowie posiadają władzę aktualną. (8)

„Wartościowy” transport.

MOSKWA, 31 | 8 (A.W) Z Petersburga wysłano za granicę 7 skrzyń napełnionych biustami z brązu Lenina, Trockiego, Zinojewa i innych przywódców bolszewickich. Jest to widocznie nowa metoda propagandy. (8)

nie nowa metoda propagandy. (8)

Robotnicy niemieccy przeciw Francji.

BERLIN 31 (wł) Wydział Pracy związków zawodowych niemieckich, który reprezentuje około 600 związków, powziął uchwałę oświadczającą, że w zagadnieniach politycznych związki tworzą jednolity front i go.owe poprzekają rząd, który przeciwstawi się zamachom Francji, na samodzielność Niemiec. Rezolucja zastrzega się kategorycznie przeciwko uchwale Rady Ambasadorów w sprawie trybunału niemieckiego w Lipsku. (7)

Księgarnia LUDWIKA FISZERA

Piotrkowska 47
telefon 12-11poleca
na

Sezon Szkolny podręczniki

do wszystkich szkół powszechnych i średnich zakładów naukowych.

(3606K1)

Owoce i warzywa

w wyborowych gatunkach, wprost z ogrodu
Sprzedasz hurtowa. **Marysini**, przystanek tram-
wajowy. Szosa Pabjanińska willa z wieżą, po le-
wej stronie bliżej remizy. 3647d1

TELEFONEM Z WARSZAWY

NOWY ADJUTANT NACZ. PAŃSTWA.

*) Jak podaje „Kurjer“, dotychczasowy
adjutant generalny p. Naczelnika Państwa i Na-
czelnego Wodza, gen. Jacyna, ustępuje z zaj-
mowanego stanowiska.Generalnym adjutantem mianowany ma
być gen. dyw. Frankowski, były dowódca O.K.
Białostok i Grodno.Gen. Frankowski przed wstąpieniem do
Wojska Polskiego służył w armii rosyjskiej,
gdzie był dowódcą jednego z pułków husar-
skich. (8)

ZWOŁANIE SEJMU.

*) Jak się dowiaduje „Gaz. War.“. Sejm zo-
stał zwołany na 19 nie zaś na 14 września jak
było w pierwotnym projekcie, a to z tego po-
wodu, ponieważ p. prez. Nowak oświadczył p.
Marszałkowi, iż rząd nie może wygotować pro-
jektów, które ma przedłożyć sejmowi, a mia-
nowicie: projektu o samorządzie wojewódzkim
i projektu ustaw finansowych. (8)

RADA MINISTRÓW W BELWEDERZE.

*) Wczoraj o 5 pop. odbyło się w Belwe-
derze posiedzenie Rady Ministrów, na którym
były omawiane sprawy górnośląskie i było
przedłożone sprawozdanie z podróży, odbytej
po Górnym Śląsku. Sprawy te zreferował p.
min. Darowski. (8)UKRAŃSKO-CZESKIE BOLSZEWICKIE
ZAMACHY.*) Nieznani sprawcy podłożyli nabój dyna-
mitowy pod szyb spółki akcyjnej „Premier“ w
Kosmaczu pod Kołomyją, a następnie oblawszy
szyb benzyną, podpalił go. Ogień objął natych-
miast tylną ścianę szybu i tylko dzięki szybkiej
pomocy robotników, stróżów nocnych i oik-
licznych hucutów, zaalarmowanych przez sąsied-
nie szyby, zdążono ogień zlokalizować.Według przypuszczeń pism, zamach ów
na szyb ma to samo podłoże, jakie miało miej-
sce przy zamachu na Polski Dom Ludowy w
Berezowie Niżnym. W miejscowości tej schwy-
tano 2 emisariuszy, poddanych czesko-słowac-
kich. Mieli oni za zadanie, — jak się sami przy-
znali, — wraz z resztą bandy, która jest już
pod kluczem, rozbroić posterunki policji pań-
stwowej i wywołać zamieszki wśród ludności
tamtejszej.Widocznie ma się tu do czynienia z szeroko
rozgąszczoną bandą ukraińsko-czesko-pół-
szewicką, która chce sterylizować ludność pol-
ską i spokojnych hucutów. (8)KANDYDATURA BISKUPA BANDUR-
SKIEGO.*) Jak donosi „Rzeczpospolita“ w
Piotrkowie na liście Polskiego Stronnictwa Lu-
dowego „Piast“ umieszczono na pierwszym
miejscu nazwisko ks. biskupa Bandurskiego.
Na pierwszy rzut oka wiadomość ta wydaje
się całkiem nieprawdopodobna, zważywszy,
że P. S. L. „Piast“ nie należy do stronnictw,

Instytut nauczycielski,

Prawie niespostrzeżenie dla wielu działa i
rozwija się od roku już w mieście naszym
wyższa uczelnia, tworząca podwaliny do przy-
szłego uniwersytetu łódzkiego. Założona w ro-
ku 1921 pod skromną nazwą, „Instytutu nau-
czycielskiego“, w drugim roku pokusiła się o
zapełnienie tak żywo odczuwanej w Łodzi pust-
ki: obok bowiem zawodowych kursów dla na-
uczycieli szkół powszechnych i średnich, insty-
tut nauczycielski powołuje do życia narazie w
dobrym zakresie wydział filozoficzny i prawno-
społeczny.Wykłady z zakresu filozoficznego w liczb-
bie około 70 godzin tygodniowo obejmują psy-
chologię eksperymentalną, filozofię współczesną,
literaturę współczesną, romantyczną i staro-
polską, historię sztuki, gramatykę historyczną,
historię powszechną i polską, filologię klasycy-
zną, geografję ogólną, zoologję, systematykę
roślin, chemię, fizykę doświadczalną, matematy-
kę, wszystkie zaś są połączone z seminarjami,
ćwiczeniami i pracowniami laboratoryjnymi.Podobnie wykłady z zakresu wydziału
prawno-społecznego w liczbie około 24 go-
dzin tygodniowo starają się obok przedmiotów
zasadniczych, jak prawo rzymskie, kościelne,
ustrój Polski, prawo polityczne zaznajomić też
z szeregiem zagadnień z dziedziny praktyki są-
dowej, ekonomii i nauk społecznych.Trudno wyliczać nazwiska prelegentów,
zaznaczyć tylko należy, że potrafiąco tak w sa-
mej Łodzi jak też przez pozyskanie na stałe
do Łodzi szeregu wybitniejszych sił zapewnić
wykładom tym wysoki poziom.Wykłady te powinny się stać ośrodkiem
życia kulturalnego Łodzi, i skorzystają z
nich wszyscy, którzy w czasie długich lat nie-
woli nie mogli korzystać z wyższych uczelni ii, którzy i dziś z powodu trudnych warunków
życia nie mogą mieszkać w miastach uniwer-
syteckich. Korzystanie zaś z nich tem łatwiejsze,
że wykłady odbywają się w godzinach popo-
łudniowych i wieczornych i że opłata jest bar-
dzo niska.Kursy dla nauczycieli szkół powszechnych
które przygotowują ich do egzaminu kwalifi-
kacyjnego i do wyższego t. zw. wydziałowego,
obejmują wszystkie grupy przedmiotów, a co
najważniejsze, posiadają będą swe własne komi-
sje egzaminacyjne o prawach rządowych.Również wszystkie grupy przedmiotów,
wchodzących w zakres t. zw. egzaminów upro-
szczonych, obejmuje Instytut dla nauczycieli
szkół średnich.Ogółem biorąc, wyższa ta uczelnia zorga-
nizowała na ten rok około 200 wykładów ty-
godniowo, nie licząc nadzwyczajnych wykładów
gościennych profesorów uniwersytetów w War-
szawie, Krakowie, Poznaniu i Lwowie, którzy
przyrzekli swą współpracę podobnie jak i w ro-
ku ubiegłym. Wykłady rozpoczynają się 15
września i ciągnąc się będą przez dwa półrocz-
a do połowy czerwca. Powołało tę instytucję do
życia i prowadzi tutejsze Koło Tow. Nauczycie-
li Szkół Średnich i Wyższych, opierając się na
pomocy finansowej Ministerstwa W. R. i O. P.
Kuratorjum, miasta i szkół społecznych. Dzięki
tej pomocy powstaje też biblioteka naukowa i
zaopatruje się w pomoce naukowe pracowni
laboratoryjnej.Ażeby dać pełny obraz zamierzeń, zazna-
czyć należy, że w najbliższym czasie ukaza się
w druku prace naukowe, dokonane w „Instytu-
cie“ i zacznie wychodzić czasopismo naukowe
jako organ tegoż „Instytutu“. (2)

Polityczne i gospodarcze cele Francji.

„Petit Parisien“ w artykule zatytułowa-
nym „Fiasco wszelkiej akcji kolektywnej“ pi-
sze: „Nauką moralną całej tej historii jest to,
że narody nigdy bodaj mniej niż obecnie nie
były w możności dokonania choćby najskrom-
niejszego dzieła zbiorowego. Rzucano się we
wszystkie strony, chciano wszystko objąć róż-
nocześnie, a zlekceważono tradycyjną dro-
gę sojuszy, którą podczas wojny doprowa-
dziła nas do zrealizowania prawdziwej wspól-
noty ekonomicznej. Stworzono natychmiast
pretensjonalną Ligę Narodów, oraz suweren-
ną Komisję Odszkodowań. Są to cztery orna-
menty, poza którymi z trudem się ukrywa
egoizm każdego z osobna. Nadeszła naresz-cie chwila, w której należy zerwać z tą oplaka-
ną ideologią“.W tymże numerze „Petit Parisien“ znaj-
dujemy artykuł Eugenjusza Lautier'a pod tytu-
łem: „Czego chce Francja“, zakończony w
sposób następujący: „Ale nie możemy dopu-
ścić, aby Niemcy po wieczne czasy odgrywały
swoją rolę niejako w pośrodku pomiędzy Angli-
ją a nami, oraz aby uważały się poza wszelkie
kim niebezpieczeństwem z tej tylko racji, że
niejaki p. Lord d' Abernon za 30 srebrników
obiecał im opiekę Anglii. Jeżeli naszym sprzy-
mierzonym przypada do gustu pozwałać się
hańbić przez swego ambasadora, to jeszcze
nie znaczy, abyśmy my chcieli.“które w stosunku do Kościoła katolickiego
prowadzą politykę przychylną. W świeżej
pamięci jest np. brutalna, oszczercza, a wszel-
kich podstaw pozbawiona kampania tego
stronnictwa przeciwko jednemu z najwibit-
niejszych przedstawicieli Kościoła katolickie-
go w Polsce, ks. arcybiskupowi Teodorowi
czowi.Ale ze strony człowieka o tak burzliwej
przeszłości politycznej jak ks. biskup Bandur-
ski możliwe są różne niespodzianki. Czyż-
by zechciał obecnie swemi fioletami pokry-
wać sprawę kontraktów leśnych i sprawę
Dojłid i pójść w sojuszu wyborczym ze Sta-
pińskim?

Pamiętajcie o weteranach 63 roku

Jak rząd niemiecki tropi związki i organizacje.

Rząd niemiecki, nawet i rząd pruski, bar-
dziej reakcyjny i wsteczny, zabrały się istotnie
energicznie do pracy przy tępieniu wszyst-
kich tajnych/zwazków i organizacji militarnych
narcicznych. Na podstawie wykonanego co ty-
ko prawa o ochronie republiki rozwiązano w
Prusach następujące organizacje:Związek narodowo-uswiadomionych
nierzy. Związek t. zw. Schutz- i Trutzbund-
Jungdeutscher Orden, Stahlheim.Zaznaczyć należy, że ani Wirtembergia ani
Bawaria żadnego związku nie rozwiązała, a
tak samo jak oba te państwa postępuje sobie
Gdańsk, tolerujący wszystkie organizacje i
działający im nawet gościnnie. (6)

GRANICA CIERPLIWOŚCI.

Zyjemy w czasach, kiedy pod przykrywką prawa, przemycy się jedynie wolę większości, o swoistym zapaszku obory lub ulicy, a etyce Lloyda Georg'a lub innego oberpiasta, który zasady moralności i krawat uważa za szkodliwy dla ludu wymysł miejskich ciarachów.

Nie chcąc być gołosłownymi, przytoczymy tu „prawa” o wywłaszczeniu ziemi, o ochronie lokatorów, rekwizycji cudzych mieszkań i t. d. i świeżo uchwalone też prawo „lex Bryl”, uwalniające chłopstwo od kar za lichwę.

Mimo absurdalności tego rodzaju ustaw, nawet pokrzywdzone osoby nie chcą się do „reform” jednostki ograniczać się do płaczących skarg, nie chcąc dawać nawet pozorów, iż nie szanuje się rozporządzeń wybrańców ludu.

Strona przeciwna natomiast, nietylko nie zastanawia się nigdy nad tem, czy takie lub inne „prawa”, które uchwała, linuje z godnością człowieka i zasadami moralności, ale uważają, iż większość (dawniej maczuga) to jedyne kryterjum dla pogrzebienia innych, nietylko nie zadawania się uzyskanymi zdobyczami, ale snuje nadal plany dalszych grabieży t. j. pardon... chcielibyśmy powiedzieć reform.

Ale nie koniec na tem.

Gdy w Sejmie wypadkiem, ludowi reformatorzy nie mają większości, wtedy Sejm zamienia się w prawdziwą menażerję, gdzie ryk osła i skowyt psa zlewają się w jeden piekielny akord z okrzykami Bryla i dyszkantem p. Bagieńskiego.

Gdy i to nie pomaga, zostaje nowy środek, mianowicie uderzenie pięścią między oczy przeciwnika, nie bardzo, co prawda, liczące z zasadami parlamentaryzmu, ale doskonale odpowiadające charakterowi i wersalskiemu wychowaniu naszych sui generis suwerenów.

Nie będziemy tu wyliczali całego szeregu „zmordowanych” w ten sposób postaci, nietylko z Sejmu, ale i redaktorów pism, którzy mieli nieostrożność zbyt otwarcie rznać prawdę prosto z mostu, dość, że ten brylowaty system argumentacji, ma u nas całe legiony wyznawców, oczywiście w szeregach postępowych partji, u których postęp specjalnie „dobitnie” wyraża się w tym kierunku.

A dalej — czyż można sobie wyobrazić jakiś wiec narodowy u nas, na który nie wtargnęłyby, lub nie usiłowały wtargnąć jakaś bówka komunistyczna, socjalistyczna lub emperonowa?

Świętowanie, pod grozą obicia, pierwszego maja przez Bogu ducha winnych kupców, czy to też należy do swobód wolnej Polski.

A incydent z Korfantym?

Jednym słowem mamy wrażenie, że wersalska klauzula o mniejszościach narodowych, powinna być zastosowana do polskiej inteligencji, która monopol na terror zostawiła w rękach lewicy.

Ale ostatecznie każda cierpliwość ma swoje granice, nawet polski baran, który przyjdzie do przekonania, iż mu chcą wyciąć ogon lub inne biżuterje, zacznie wierzczać, zacznie się bronić.

Przykład pouczający dają nam Włochy, gdzie żywoły narodowe tęczone i trawione przez międzynarodowego Szcancer'a, zorganizowały się tak, iż dzisiaj potrafią odeprzeć siłą każdy gwałt i zakusy na obywatelską wol-

ność.

Nikt nie myśli tu o akcji zaczepnej, ale samoobrona jakaś być musi, musi się wytworzyć opór przeciwko wszelkiemu gwałtowi,

przeciwko „wątpliwej” interpretacji prawa — zwłaszcza, iż przyszłość nasza przedstawi się dziwnie ciemno i zagadkowo. (o)

AS

Trocki o rewolucji światowej.

(o) W wywiadzie z dziennikarzem włoskim Trocki oświadczył, że rewolucja światowa nie nastąpi przedkro. Nadzieja wywołania rewolucji w krótkim czasie okazała się płoną. Zarówno proletariąt rosyjski jak i ogólnoswiatowy nie wykazał należytego przygotowania rewolucyjnego i nie dojrzał do zamiany świata kapitalistycznego na socjalistyczny. Niemniej jednak Trocki uważa, że i kapitalizm nie wykazał umiejętności organizowania życia ekonomicznego i politycznego w dzisiejszym okresie i dowiódł tem, że system kapitalistyczny zban krutował przedwcześnie, zanim dojrzał system socjalistyczny. Z tej sytuacji bankructwa kapitalizmu i niedojrzałości socjalizmu wyrastają, zdaniem Trockiego, trudności europejskie.

Na zapytanie, czy Sowiety po nienowodze niach w Genji i w Hadze zamierzają zmienić kurs polityki bądź na prawo, bądź na lewo, Trocki zapewnił, że kurs pozostanie ten sam. Sowiety nie pójdą bardziej na lewo i nie porzucą NEP'u (nowa polityka ekonomiczna), który okazał się niezbędny dla utrzymania równowagi pomiędzy działalnością gospodarczą państwa a włościąństwa i dla zastosowania żywołnych urzędów kapitalizmu. Sowiety nie pójdą bardziej na prawo, czują się bowiem dosyć silne, aby odrzucić się kompromisom, zmieniającym ich strukturę państwową. Sowiety w stosunku do państw zachodnich pójdą tylko na układ, ujmujący w trzeźwy rachunkowy sposób wzajemne korzyści. (4)

Państwo „Pomerellen”.

„Gazeta Gdańska” z dnia 27 sierpnia pisze:

W oknie księgarni przy Hauptallee we Wrzeszczu widzimy wydaną świeżo niemiecką mapę Europy. Nienawiść niemiecka do Polski i bezsilna złość z powodu rozległości terytorjum państwa polskiego dochodzi do tego, że geografia niemiecka poczyna ni mniej, ni więcej tylko fałszować granice Polski. Oto na wspomnianej mapie takie miasta polskie, jak Tarnopol, Stanisławów, Stryj, Sambor, Sanok, należą do... Ukrainy sowieckiej!

Jest jeszcze pociesniejsza mapa Niemiec ka, wystawiona w oknie księgarni w Gdańsku przy Faulengasse. Tam geograf niemiecki granice Ukrainy sowieckiej przeciągnął aż po Rzeszów! Szkoda, że nie po Kraków!... Tak wygląda niemiecka powojenna nauka geografji. Ciekawy również kwiatek znajdujemy na

ścianie korytarza na dworcu kolejowym w Gdańsku. Wisi tam niemieckie ogłoszenie Towarzystwa opieki nad podróżującymi dziewczętami podające wykaz oddziałów tegoż Towarzystwa w państwach Europy. Na czele naturalnie wymienione są oddziały, znajdujące się w miastach „państwa Bożni Bożej i emerytowanych Kaiserów”, na szarym końcu umieszczono Polskę. Lecz znajdujemy również pomiędzy państwami Europy i państwo „Pomerellen” i czytamy, że w państwie tem znajduje się oddział Towarzystwa w mieście „Thorn”... Zaiste bywają czasy, w których Bóg odbiera ludziom rozum.

Podobnie polska Dyrekcja kolejowa w Gdańsku, której podlegają — jak wiadomo — gdańskie koleje, ma prawo cenzury afiszów, wywieszonych na tutejszych dworcach. Uwagę jej polecamy afisz z państwem „Pomerellen”!

Blok mniejszości narodowych a żydzi

Organ żydów ortodoksów „Jud” w takich słowach wypowiada się o wyborach bloku mniejszości narodowych, w którym żydzi grają dominującą rolę:

„Dajmy na to, pisze organ ortodoksów — że żydzi uzyskają przez blok jeszcze kilku posłów. Co to jednak za ważna rzecz, co tych kilku posłów będzie mogło zdziałać, jeżeli cały nastrój w Sejmie i w kraju będzie zwrócony przeciw żydom. Kto ich będzie słuchał i co oni wskórają? A cała bieda jeszcze nie tkwi tylko w politycznej robocie, skazanej przez blok na absolutną porażkę.

Kronika zagraniczna

Zamknięcie szkół polskich.

(X) Z Czerniowiec (Rumunja) nadeszła wiadomość, że istniejące w tym mieście gimnazjum polskie, ufundowane ze składek ludności polskiej jeszcze za czasów państwa austriackiego oraz dwie szkoły miejskie zostały zamknięte.

Dowiadujemy się, że odośne władze zażądały zbadania sprawy, ponieważ ze względów materialnych szkoły polskie zwinęte być nie mogły. (7)

Ruch antysemitki w Ameryce.

(X) Antysemitizm budzi się nawet w Ameryce... St. Zjednoczonych. Procent ludności żydowskiej, gdzie na

Oprócz Sejmu, jesteśmy ekonomicznie prawie nawskroś zależni od stosunków z Polakami. A jeżeli ma na nowo rozpalić się wśród całej ludności kompanja bojkotowa, izolowanie żydów jako obcych, to wiele setek tysięcy żydów zostanie skazanych na upadek ekonomiczny. A kto też bierze na siebie odpowiedzialność za te liczne setki tysięcy żydów? Kto już przygotował dla nich inne źródła zarobkowania, żeby sobie pozwolić na narazenie życia (?), mienia i zarobków wszystkich tych żydów? (4)

110 milionów mieszkańców, jest 4 miliony żydów na pozór nie tłumaczy budzącego się tam niepokoju. Wielkie skupienia żydowskie w niektórych ośrodkach (np. w New. Jorku, gdzie żydzi stanowią 25 procent ogólnu ludności) wywołały jednakże i w kraju przysłówionej wolności te same skutki, które zauważyć się dają wszędzie, gdzie się żydzi w większej ilości osiedli. Obudził się odruch samoobrony i łatwy do zrozumienia niepokój.

W ostatnich czasach powstał projekt ograniczenia ilości studentów żydów w Uniwersytecie w Harvard i w Akademji Morskiej. Niepokojącą przewagę żydów w finansach i innych dziedzinach życia amerykańskiego, oddawać na zwraca uwagę znany przemysłowiec Ford. Dają się słyszeć głosy, żądające zupełnego zamknięcia Ameryki przed napływem żydów emigrantów z Rosji i Polski. (7)

NA MARGINESIE.

Autonomia

Biedna Galicjo — w osiemnastym roku
Gdy Ukrainiec chwycił cię za włosy,
A tyś mu dzielnie dotrzymała kroku,
Czyś pomyślała jakie smutne losy,
Czekając cię będą za tyle dzielności
I że o szaty Twoje rzucą kości?

Bo do tej pory nikt nie wie w Warszawie,
Co z tobą począć kopcieszku państwowy,
Czy cię do łona przycisnąć łaskawie,
Czy autonomii dać ci ustrój nowy,
Czy też pozwolić, co niektórzy chwali
Ażebyś dziko rosła sobie dalej?

WIADOMOSCI Z KRAJU.

Ujęcie szajki niebezpiecznych bandytów
w Stanisławowie

(K) Wywiadowcom tuż ekspozytury śledczej udało się po długich i mozolnych poszukiwaniach wpaść na trop szajki niebezpiecznych bandytów, która od dłuższego czasu dokonywała w Stanisławowie i okolicy najrozmaitszych śmiałych włamań do sklepów kupieckich oraz napadów rabunkowych po drogach. Wywiadowcy, którzy urządzali często oblavy, stwierdzili, że kryjówka bandytów znajduje się w krzakach nad Bystrycą w Zagwoździu.

Jednak bandyci uprawiali dalej rzemiosło, aż jeden z nich nazwiskiem Maksymiak zapomniał legitymację w obrabowanym przez siebie sklepie w następstwie czego w dwa dni później został aresztowany i oddany do więzienia sądu karnego w Stanisławowie.

Pozostali bandyci grasowali dalej. Wreszcie dzięki niezmordowanej pracy wywiadow

ców, udało się ująć w kilka dni później Ignacego Trześniowskiego.

Ostatni ze szajki, Kazimierz i Franciszek Żurakowscy uzbrojeni w rewolwery udali się na rozboje do Kalusza, gdzie w lesie pomiędzy nimi a patrolującym posterunkowym wzięła się formalna bitwa, w czasie której ujęto bandytę Franciszka Żurakowskiego, zaś drugi brat Kazimierz Żurakowski zbiegł. Aresztowany bandyta podczas przesłuchowań zdradził swoich spółników oraz znanego hłabnika Jakimszyna, u którego znaleziono mnóstwo rzeczy pochodzących z kradzieży. Jakimszyna również aresztowano.

Napad bandycki.

(K) Na drodze Sławkowice—Tartan, około stacji kolejowej Kamińsk, nieznanymi sprawcy uzbrojeni w rewolwery, napadli na przejeżdżających kunców, Józka Waingolda i Elę Bregiera mieszkańców Kamińska. Bandyci zagrozili kuncom śmiercią o ileby wszczeli alarm i steroryzowawszy ich zrabowali kilkadziesiąt tysięcy marek poczem zbiegli w niewiadomym kierunku.

Napadnięci zameldowali o napadzie policji lecz poczyniona oblawa nie dała żadnego rezultatu. (bip)

Fabryka fałszywych paszportów.

(K) Policja warszawska wykryła fabrykę fałszywych paszportów, której filja znajdowała się w Brześciu i Białej, a centrala w Warszawie. Podczas rewizji znaleziono mnóstwo fotografii i pozwoleń wydawanych przez władze amerykańskie na przyjazd. Za paszport pobierali fałszerze od pół do 1 miliona marek. Wizy również fałszowano. Stwierdzono, że bardzo wielu popisowych, zwłaszcza z kresów wyjechało w ten sposób do Ameryki. Dotychczas aresztowano 12 fałszerzy. (o)

Najmniejsze województwo.

(K) Najmniejszym województwem w Polsce jest śląskie. Obszar jego wynosi dziewięć dziesiątą część Polski, dziesiątą część woje

wództwa poleskiego, szóstą bodaj poznańskiego, czwartą część tarnopolskiego i t. d.

Ogólny obszar woj. śląskiego obejmuje 4238 kilometrów kwadratowych (w tem na ziemię cieszyńską przypada 1013.) Poszczególne powiaty wykazują następującą przestrzeń: pszczyński — 1065 km. kw., rybnicki — 714, lubliński — 707, tarnogórski — 241, katowicki — (część) — 182, reszta są to ułamki drobne: bytomskiego, zabrzańskiego, raciborskiego i gliwickiego. Miasto Królewska Huta ma 6 km. kw.

Na tym niewielkim, ale bogatym obszarze mieszka 1 mil. 125 tys. obywateli, czyli na kilometr kwadratowy przypada aż 266 osób, jak nigdzie w Polsce. (o)

Nasze rybołówstwo morskie.

(K) Rządowe sprawozdanie z rybołówstwa morskiego za lipiec 1922 r. wykazuje:

669 rybaków, którzy dysponowali 54 łodziami motorowymi i 158 zwykłymi. W miesiącu tym złowiono: węgorzy 5,672 kg., flądry 235,790 kg., innych gatunków 15,925 kg. razem 254,387 kg.

Ogólna wartość połowu równa się 22,125,500 mkp. i 2,557,740 mk. niem.

Przeciętna cena wagonu wahała się za 1 kg. od 500—800 mk., flądry od 80—400 mk., a innych gatunków ryb 400 mkp.

W lipcu łowiono przeważnie plastuki (flądry, turboty i inne) przy pomocy gruntowników, tj. niewodów, ciągniętych przez kutry. Połowy były dość dobre, chociaż wskutek wiatrów odbywały się w ciągu miesiąca tylko 15—20 (4)

Judaica.

Nie warto mówić o żydach. Jest to naród pod wielu względami najwstrętniejszy ze wszystkich jakie kiedykolwiek kalały ziemię. Voltaire.

LUDWIK STASIAK.

Wyrzuciliśmy za drzwi!

Jestem oportunistą, który z wichrem losu kompromisy robi.

Szalony tylko okoniem przeciw burzy stałem, ten, który chce żyć na świecie, nie płynie przeciw fali. Za falą, za falą...

Pani Irzykowska miała na sprzedaż pyszne, weneckie zwierciadło, które z dziada pradziada było w jej rodzinie. Były to właściwie dwa lustra pod kątem w jedno złote, przeznaczone do rogu pokoju. Brzegi w rysunek wzorzysty grawirowane, również szklane, jako zwyczajnie u weneckich zwierciadeł bywa. Czytam w starych książkach, że za czasów Jagiellonów i Wazów, mieszczkańskie nasze domy z niesłychanym przepychem były urządzone, co wywoływało zawist szlachty. Nie ulega wątpliwości że zwierciadło to od czasów Wazów było w mieszczkańskiej rodzinie Irzykowskich. Rzekłem do właścicielki:

— Ja nie wiem czy kasyno kupi to zwierciadło, moja pani Irzykowska. Choć jestem gospodarzem resursy, przecież o tem decydować nie mogę. Ale wie pani co? Niech pani da mi to lustro, powieszę je w rogu kasyna, jak się okaże dla nas dogodnie, to kasyno zwierciadło kupi.

Irzykowska zwierciadło dała. Powiesiłem je bezzwłocznie w karcianej sali. Już na drugi dzień stała się rzecz smutna. Grano przy zwierciadle w siepca (zwanego z niemiecka ferblem). Grało kilku między innymi kancelista. Dziwił się, że on gra. Po co takiemu biedakowi karty? Pensja niska, ośmioro dzieci. A mimo to gra w siepca. Gra szczęśliwie. Kancelista wygrywa i wygrywa. Koło dziewiątej wygrał już był dziesięć marek i sześćdziesiąt feni-

gów. Znowu postawił, znowu wygrał pięćdziesiąt. Patrzę się ja... Patrzy się sędzia... Oczom nie dowierzamy. Takiś ty ptaszek? Kancelista patrzy ukradkiem w zwierciadło, stojące w rogu pod kątem, widzi karty jednego i drugiego partnera. Tak jest. Nie ulega wątpliwości Schwyciliśmy go na gorącym uczynku. Pięć osób zaświadczy. Ależ to straszne.

Zwołałem w tej chwili wydział, który jest zarazem w myśl statutu sądem honorowym. Zaczęliśmy obradować nad czynem kancelisty.

— Ależ szubrawiec bez czci i wiary!

— Precz z tym łajdakiem!

— Trzeba być na to kanalfaj!

— Kasyno musi być złożone z ludzi honorowych!

— A ten nikczemnik patrzy w karty!

— Wyrzucić z kasyna!

— Wyrzucić!

Wyrzuciliśmy bezzwłocznie kancelistę za drzwi.

Umysły były wzburzone. Ponieważ w tej chwili przyszedł radca, więc dla zapomnienia przykrych scen, dla rozerwania się, zaczęliśmy grać w siepca (zwanego z niemiecka ferblem).

Graliśmy go pod zwierciadłem. Pan radca dobrodziej ciągle i ciągle wygrywa. Bo to zawsze tak bywa, że kto ma znaczenie i majątek, temu los służy. Trzeba przyznać, że u niego jest pewna grandezza. Już to prawda, że kto otrzyma urząd, ten otrzyma i rozum. Szanujemy radcę, cenimy go. — Co? Dlatego że od niego zależy konduita, zależą urzędnicze karjery? Nie przeczę, że tak jest, że w szacunku jaki dla niego mamy jest strach przed nim, że mamy szacunek i uznanie dla jego wpływów, dla jego potęgi, dla jego znaczenia. Możeby ktoś chciał, żebyśmy płynęli przeciw fali? Przecie wiecie państwo, że jestem oportunistą, który z wszelką siłą kompromisy czyni. Spójrzmy na radcę. On bawi się z grandezza. Znowu mu szczęście dopisało

A płyną mu znaczne sumy, bo gra była wysooka. Koło dziesiątej miał już wygrane 1800 marek, w pół godziny wygrał niespełna dwa kroć...

— W tem...

Rzuciłem okiem na radcę i jego grę...

— Co to?

Oczom nie dowierzam. Ale się jednak nie myle. Widzę ja, potwierdza to samo naczelnik poczty, patrzy na to mecenas, oburza się inżynier. Przecież radca w zwierciadło patrzy i widzi wszystko.

Karty. Najszczegółowiej widzi. Oto ma trzy walety w rękach, widzi w zwierciadle, że przeciwnik ma trzy dziesiątki, dokłada więc... łupi... zgrywa... niszczy...

Byłem w najwyższym stopniu oburzony. Zwołałem w tej chwili wydział, który jest z sądem honorowym. Do sądu tego nałóż ja, należy naczelnik poczty, mecenas i inżynier. Porządni ludzie. Znacie nas państwo, znacie nasze przekonania. Dobił się stanowisk bo wszyscy jesteśmy oportunistami. Ktoby bił się z mocą, ktoby okoniem stawał! Mądrość życia mówi: Za falą! Za falą! No! ale posiedzenie i porządek dzienny. Wszystko bez granic oburzone. Zaczęliśmy obrady nad stosunkami w kasynie.

— Cóż panowie zamysłacie zrobić z tem zwierciadłem?

— To zwierciadło jest nieodpowiednie.

— Szpeci resursę.

— Kasyno oprócz tego, że jest złożone z ludzi honorowych, musi być przyzwoicie umiłowane.

— I jak ła czyste.

— Wyrzucić stery grat.

Wyrzuciliśmy bezzwłocznie z kasyna zwierciadło. (7)

Dnia 2 września b. r. o godz. 9 rano odprawione zostanie nabożeństwo żałobne w kościele Sw. Stanisława Kostki za duszę nieodżałowanej pamięci

Kazimierza Łaszkiewicza

na którą zaprasza kolegów i znajomych
(3657d1)

Rodzina

Zygzaki

Są jeszcze uczeni.

Dnia 19 lipca odbyła się rozprawa w Sądzie pokoju przeciwko żydowi Rapaportowi oskarżonemu z art. 138 za zrywanie afiszów T-wa „Rozwój” w dniu 16 czerwca oraz przeciwko żydowi Rozenbergowi oskarżonemu z art. 138 również za zrywanie afiszów. Sąd pokoju pod przewodnictwem p. sędziego Grabowskiego po wysłuchaniu obrony wnoszonej przez adwokata Krukowskiego (żyda) wymienionych żydów uwolnił. Działo się to w IX Okręgu Pokoju Nr. 1027 | 1028. Przeciwno „sprawiedliwemu” wyrokowi wniósł apelację prokurator.

Jednakże, jak mogliśmy się przekonać z akt, między sędziącymi był jeden ławnik, który cenil poszanowanie prawa i cudzej własności, bo w aktach umieścił następującą uwagę:

Zważywszy, że Państwo Polskie dążące szczerze do demokratyzacji zeia urzędów pod żadnym pozorem nie może tolerować nieposzanowania cudzych przekonań, przeciwnie zaś winno wszelkimi środkami zmuszać do tego, aby zapewnić każdemu obywatelowi wolność myśli i przekonań, zważywszy, że jedynym opniłodawcą, czy ton lub ów (odczyt jest dopuszczalny — są odpowiednie władze i zważywszy że zdzieranie afiszu, ogłaszającego o nieprzyjemnej dla zdzierającego treści odczytu jest najbardziej jaskrawą i Ordynarną formą nieposzanowania cudzych przekonań, zważywszy, że postępowanie takie, noszące wyraźne zabarwienie wschodniej nietolerancji nie tylko nie jest środkiem przeciwko ekse som, lecz przeciwnie, nosząc znamiona gwałtu nad cudzą myślą, może ekscesy wywołać i jest wyraźnym naruszeniem przepisów policyjnych dążących do utrzymania ładu i spokoju w mieście, postępek oskarżonego Rapaporta nie może być pod żadnym pozorem pozostawiony bez kary, przeciwnie jestem zdania, że winnemu Rapaportowi w myśl art. 138, 555 K. K. należy wyznaczyć najwyższy wymiar kary, czyli ukarać go bezwzględnie aresztem. (5)

KRONIKA

— Kalendarzyk

Dziś, Piątek, 1 września Bronisławy
Wschód słońca g. 4 m. 47
Zachód g. 6 m. 25.

— Widowiska.

„Luna” (Przejazd 1)
„Wies, miedzianych ludzi”
„Odeon” Przejazd 2
„Porwanie Lady Greystock”
Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Życie za życie”
Teatr letni „Scala” (Cegielniana 18)
Jutro „Jastrząb”
Kino Popularne (Konstantynowska 16)
„Tajemnica cyrku Dairura”
Ogród Orkiestra Załog. (Przejazd) 1
Konsert orkiestry St. Namysłowskiego.

— Kalendarzyk historyczny.

1306 Uroczysty akt uznania rządów Władysława Łokietka

— Tablica pamiątkowa ku czci poległych harcerzy.

c) Tablica pamiątkowa ku czci harcerzy poległych w walkach z nawałą bolszewicką, ufundowana kosztem dobrowolnych ofiar w Katedrze św. Stanisława Kostki, została narazie wykonana i wmurowana we właściwym miejscu.

Odsłonięcie i poświęcenie tablicy odbędzie się 15 października rb. — w dniu zjazdu harcerzy—bojowników za oswobodzenie Ojczyzny od nawały wroga.

— Wystawa Pomorska

Znanym w naszym mieście malarzem p. F. Łopieńskim przebywającym obecnie na studiach malarskich nad polskim morzem na Helu stworzył cały cykl krajobrazów pomorskich które po powrocie do Łodzi ma wystawić, urządzając specjalną „Wystawę Pomorską”. Obrazy p. Łopieńskiego cieszą się dużym uznaniem wśród fachowych sfer artystycznych. (5)

— Rocznica sądownictwa polskiego.

(bip) Dziś o godz. 10-ej rano w kościele katedralnym odbędzie się uroczyste nabożeństwo z powodu 5-ej rocznicy wznowienia sądownictwa w byłej Kongresówce. (5)

— O oszczędnościach magistrackich.

(C) Ponieważ próbie robienia oszczędności w budżecie plantacji miejskich przez redukcję pracowników ogrodniczych, a która spała częściowo na panewce, gdyż wydział plantacji udowodnił niezbicie, iż redukcja podobna będzie dla ogrodów publicznych zgubną, magistrat zagiął znowu parol na zakłady ogrodnicze miejskie przy ul. Brzezińskiej, które zamiera likwidować.

Któryś z magistrackich filozofów doszedł do przekonania, iż zakłady te są dla plantacji zbędne i służą tylko dla produkcji roślin kwiatowych na sprzedaż dla kwaciarni prywatnych stąd projekt o zbudowanie.

Tymczasem wszyscy wtajemniczeni w hodowlę kwiatów wiedzą, że dla należytego obsłużenia naszych ogrodów publicznych i utrzymania ich strony estetycznej choćby na prymitywnym stopie, zakłady takie są nie tylko konieczne, lecz — jak dotychczas — niewystarczające.

Potrzebę tych zakładów udowodni ich wydajność i Mianowicie, od Nowego Roku Wydział Plantacji Miejskich z zakładów tych dostarczył i dla wysadzenia na plantacjach i w ogrodach miejskich 191662 roślin wartości handlowej 13,662,940 mk. 2) dla dekoracji na żądanie magistratu — 2921 roślin, wartości 696,900 mk., 3) świeżo wyhodował roślin dekoracyjnych 200 szt. wart. 600,000 mk..

Nadto do 19 VIII bm. sprzedano kwiatów i roślin za 3,408,319 mk. i przewiduje się do chołu ze sprzedaży roślin 4,400,000 mk. i ze sprzedaży 1400 pudów warzyw — milion marek.

Rozchód na utrzymanie zakładów hodowlanych w r. b. przewidziany został na 18,000,000 mk.

Powyższe zestawienie przekonywa, iż zakłady ogrodnicze miejskie pracują intensywnie i na własne utrzymanie zarabiają dostatecznie.

Likwidacja zatem zakładów przyniosłaby miastu tylko straty, projekt zatem powyższy jest zupełnie chybiony. (7)

(—) Roczny kurs instruktorski wychowania fizycznego.

Drugi roczny kurs instruktorski wychowania fizycznego w Centralnej wojskowej szkole gimnastyki i sportów w Poznaniu rozpocznie się w dniu 4 października.

Na kursie tym ministerjum spraw wojskowych przeznaczyło i w roku bieżącym 20 miejsc dla hospitantów cywilnych. Reflektanci winni złożyć odpowiednie podanie do C. W. S. G. i S. poznań. Ogród Botaniczny, w terminie nie do 20 września; załączyć zaś do tego podania mają:

1. lekarskie świadectwo zdolności fizycznej,
2. dane o ich dotychczasowej działalności na polu wychowania fizycznego oraz
3. świadectwo z ukończenia szkoły średniej.

Wiek hospitantów nie może przekraczać 30 lat życia. Zakwaterowanie i wyżywienie hospitantów zabezpiecza szkoła. Opłata za żywność po cenach kosztów nabycia podług kaźdorazowego cennika wojskowego. (0)

— Przeniesienie bursy.

(bip) Bursa dla terminatorów przeniesiona została z ul. Miłsza 51 na Cmentarną 10 przemianowaną została na dom wychowawczy dla młodzieży. Przy bursie uruchomione zostały wzorowe warsztaty szewskie a w przyszłości urządzone będą również, krawieckie i kószarskie. Kierownikiem bursy został A. Kwalski przybyły z Chicago w Ameryce, gdzie przez dłuższy czas był kierownikiem zakładów wychowawczych dla młodzieży.

— Samochody dla straży ogniowej.

(bip) Dzisiaj wyjechał do Wiednia komendant straży ogniowej dr. Alfred Grohman, celem sprowadzenia do Łodzi zamówionych dwóch samochodów z sikawkami.

Z obecnie posiadaniem ekwipitorami, straż ogniowa Łódzka będzie zaopatrzona w nowe czesne urządzenia pożarnicze. (4)

— Płace pracowników biurowych w branży włókienniczej.

(bip) Wystosowane dnia 23 b. m. przez międzyzwiązkową komisję pracowniczą do związku przemysłowców żądania podwyżki płac pracowników zatrudnionych w przemyśle włókienniczym zostały zaakceptowane wobec otrzymania podwyżki 60 proc. w stosunku do cenka w czerwcu. (4)

— Uchwała w sprawie mieszkań i re budowa miast.

(lot) Biuro Związku Miast wysłało pismo do Sejmu w celu przyspieszenia uchwalenia ustawy rozbudowy miast, załączając uchwały i zjazdu. Projekt ustawy jest już gotowy w Komisji Sejmowej i niebawem przejdzie na plenum Sejmu.

— Zjazd Związku Miast Polskich w Warszawie

(lot) W dniu 8. 9 r. b. o godz. 12 w południe w sali obrad Magistratu miasta Warszawy odbędzie się zebranie Zarządu Związku Miast Polskich. (6)

— Przystąpienie Polskiego Związku Miast do Międzynarodowego Związku Merów.

(lot) Zarząd Związku Miast we Lwowie, uchwalił dnia 23. 6 r. b. przystąpić do Międzynarodowego Związku Merów. (6)

(—) Strajk w Grand Kinie.

W związku z wczorajszą notatką o strajku orkiestry w Grand Kinie dyrekcja kinematografu komunikuje nam że płaca jednego członka orkiestry dotychczas wynosiła 4,50 marek dziennie. Obecnie Łódzki związek muzyków zażądał 100% dziennie dla jednej osoby 14,000, za cztery i pół godziny pracy.

Czy to nie za dużo?
Wszak to już wkracza w granice państwa.

— Członkowie komisji.

(bip) Z ramienia sejmiku wybrano do komisji okręgowej wyborczej na Łódź-powiat Łask i Sieradz na członków p. Nowaka członka rady gminnej gminy Chojny i p. Gallusa inspektora samorządów powiatu łódzkiego. Na zastępców wybrani zostali p. p. Zachert i Radwiński.

— Skład partyjny komisji obwodowych.

Jak wiadomo do komisji obwodowych wyborczych ma być wybranych 504 obywateli i tyluż zastępców. Wybory odbędą się podług tak zw. klucza partyjnego wobec czego partje reprezentowane w radzie miejskiej i magistracie mogą przeprowadzić następującą ilość kandydatów P. P. S.—237, mniejszości narodowe—137, Bunt—138 Poale Sion—23, handlowcy—23, Ch. D. 28, i N. D. — 23. Z ogólnej liczby 237 kandydatów P. P. S. oddaje na listę N. P. R. 31 na Ch. D. 17, stowarzyszenie lokatorów — 7 i handlowców 10, razem 62 kandydatów, czyli że w komisjach obwodowych partje P. P. S. reprezentować będzie 175 członków. Wybory do komisji odbędą się w sobotę. (2)

— Strajk tramwajarzy.

(bip) Jak wiadomo pracownicy tramwajowi wystawili żądania podwyżki o 50 proc. Ponieważ podwyżka ta wywołałaby podwyższenie taryfy tramwajowej, magistrat odpowiedział odmownie.

Otoż wczoraj, ku ogólnemu przerażeniu mieszkańców miasta, tramwaju w samo południe wróciły do remizy.

I tak miasto pozostało bez gazu i komunikacji. (6)

— Trumniarze też chcą strajkować.

(bip) Sekcja trumniarzy przy związku klasowym drzewnym wystosowała do pracodawców żądania podwyżki płac o 50 proc. z terminem do dnia 2 września. O ile żądanie do tego terminu nie zostanie uwzględnione, pracownicy zagrozili strajkiem. (5)

— Wydzierżawianie zagonków.

(lot) W jesieni roku b. magistrat rozpocznie wydzierżawianie zagonków uprawnej ziemi na polu konstantynowskim, obszar której równa się 300 morgom. Wysokość działek wynosić będzie od 1-5 morgów z trzyletnim terminem dzierżawy i opłatą za jedną morgę wartości metrycznego korca żyta. Zainteresowani winni zgłaszać się po bliższe informacje do leśniczego IV okręgu plantacji miejskich, który objął zarząd nad wydzierżawianiem uprawnej ziemi. (7)

— Dla podróżujących kobiet.

c) Tutejszy Oddział Tow. Ochrony Kobiet w Schronisku swym (hoteliku) posiada za wszelkie wolne miejsca dla samotnie podróżujących niezamożnych kobiet z pośród inteligencji. Towarzystwo mieści się przy ul. Piotrkowskiej 104 a).

— Własna pasza dla inwentarza miejskiego.

(lot) Na wniosek dyrektora plantacji miejskiej p. W. Rybskiego magistrat przeznaczył 100 morgowe pole w Widzewie na zapoczątkowanie własnego rolnego gospodarstwa. Projekt zasiewu przedstawia się jak następuje: Żyta 50 morg, owsa 30 morg, mieszanki 20. Wobec tego, iż ziemia przeznaczona na ten cel jest bardzo dobra, a w gwieś wsiana będzie również konieczna, przypuszczać należy, iż magistrat zaoszczędzi znaczne wydatki na kupno inwentarza. (7)

— Ta trzecia.

(S) Wczoraj na targu przy ul. Rzgowskiej byliśmy świadkami następującej sceny. Jakiś kmiotek z pod Tuszyńa przywiózł wóz z ziemniakami na sprzedaż. Podchodzą do niego dwie jegomoście w celu nabycia tego specjału. Zaczynają targować się z kmiotkiem rzucając jednocześnie na siebie coraz groźniejsze spojrzenie. Po pewnym czasie zawiązują między so-

bą wymianę efektownych zdań. W zapale kramowczym, który ich wniósł, nie widzieli, tej trzeciej, co zbliżyła się do kmiotka ofiarując cenę wyższą niż niewiasty, sporem zajęte. Pocziwy kmiotek łaskawie tę propozycję przyjął i ziemniaki sprzedał „tej trzeciej“.

Dopiero wówczas swarliwe kobiety zapreostały kłótni...

Gdzie dwie się kłócą — trzecia korzysta.

Wypadki i kradzieże.

— Skutki strajku w gazowni.

(bip) Jak było do przewidzenia strajk gazowni łódzkiej odbił się ujemnie w pierwszym rzędzie na bezpieczeństwie obywateli miasta. Dzięki ciemnościom zalegającym boczne ulice miasta dokonano cały szereg kradzieży. (6)

— Tajna fabryka papierosów.

(lot) W mieszkaniu Abrahama Lasmana odkryto tajną fabrykę papierosów, które sprzedawano w paczkach nieobanderolowanych. Papierosy zostały skonfiskowane. W sprawie powyższej spisano protokół. (7)

— Napady na drogach.

(lot) W dniu 30 b. m. zgłosiła się do Komendy P. P. powiatu łódzkiego Pieczyrach Marja i zameldowała, że na drodze do wsi iKosciszew pow. łęczyckiego została napadnięta przez nieznanego napastnika, który zrabował portfel i zbiegł. (6)

— O czystość posesji.

(bip) Policja spisała protokół na właściciela nieruchomości przy ul. Orlej 14, za nieutrzymanie kamienicy w czystości. Protokół za to samo spisano na właściciela posesji przy ul. Głównej Nr 15. (6)

— Pożar.

(lot) Przy ul. Zachodniej Nr. 66 w tkalni Fejsacha Filkelberga wybuchł pożar o godz. 9 wieczorem. Na miejsce pożaru przybyły I, II, IV i V oddział Straży Ogniowej. Ogień został ugaszony. Straty wyniosły około 6 milionów marek. (6)

— Na gorącym uczynku.

(bip) Do IV komisariatu sprowadzono Bronisława Ignasiaka, zam. przy ul. Nowo-Cegielnianej 39, przyłapanego na gorącym uczynku kradzieży różnych rzeczy z mieszkania Szuberta przy ul. Letniej 10. (6)

— Napad rabunkowy.

(bip) W nocy z dnia 18 na 19 b. m. został dokonany napad bandycki na mieszkanie Marjanny Matyszewskiej w Zgierzu, gdzie pod groźbą użycia broni, zrabowano jej kilkadziesiąt tysięcy marek, poczem napastnicy zbiegli.

Następnego dnia poszkodowana zameldowała w policji o powyższym, zaznaczając, że będąc w podszym wieku i bojąc się zemsty bandytów nie meldowała natychmiast o zajściu.

Policja wszczęła energiczne śledztwo i udało się jej schwycić jednego z współsprawców napadu niejakiego Albina Karowskiego, którego umieszczono w więzieniu. (6)

— Kradzieże.

(lot) Do IV komisariatu zgłosił się Dawid Opadowski, zam. przy ul. Szkolnej 10 i zameldował, że podczas przejazdu dorożką ze stacji Łódź-Kaliska do domu skradziono mu z walizy kilka sztuk garderoby wartości 100 tysięcy marek. O kradzież jest podejrzewany dorożkarz, Jakób Zambrzycki.

W hotelu „Klukas“ przy ul. Cegielnianej 64 do mieszkania Michała Frenkla dostali się złodzieje przez balkon i ukradli marynarkę z kamizelką, w których znajdowało się 200 tysięcy mk., jeden banknot 500 dolarowy, zegarek z dewizką oraz weksle na sumę 560 tysięcy marek. Policja wszczęła energiczne dochodzenia.

Do biura ekspedycyjnego, mieszczącego się przy Placu Wolności Nr. 11, nieznanymi sprawcy za pomocą podrobionych kluczy dostali się do wnętrza i skradli 9 sztuk towaru, wartości 300 tysięcy marek. (6)

Teatr i sztuka.

W tetrze miejskim przy ul. Cegielnianej do premiera wielkiej tragedji dziejowej Stefana Żeromskiego pt. „Sulkowski“. Głęboka poezja i tragizm tej sztuki przemówiły ze sceny, dekorowanej wedle pomysłu p. Józefa Wodyńskiego. Reżyserja w wytrawnych rękach dyr. Henryka Barwińskiego. Przed kurtyną prelekcja poety Józefa Wittlina zainteresowanie się wśród publiczności daje gwarancje wielkiego powodzenia.

Komunikaty

— Zabawa T-wa Rozwój.

W sobotę dnia 2-go września o godz. 9 wieczorem w sali T-wa Wędkowego przy ul. Piotrkowskiej Nr. 174 odbędzie się zabawa tańeczna z licznymi atrakcjami. Wstęp dla T-wa „Rozwój“ i wprowadzonych gości. Bilety wcześniej do nabycia w biurze T-wa „Rozwój“ przy Podleśnej Nr. 4. (6)

— Protest Związków Zawodowych

W dniu 30 sierpnia rb. odbyło się w sali Polskiego Związku Zawodowego „Praca“ przy ul. Głównej Nr. 31 nadzwyczajne ogólne zebranie pracowników miejskich, poświęcone sprawie ostatnich żądań ekonomicznych, po powzięciu decyzji, co do zrealizowania żądań, uchwalona została następująca rezolucja:

„Zebrani na nadzwyczajnym ogólnym zebraniu w dniu 30 sierpnia rb. członkowie Polskiego Związku Zawodowego Robotników Miejskich i Związku Zawodowego Urzędników Miejskich w Łodzi, po wysłuchaniu sprawozdań Zarządów, potępiają stanowisko Zarządu klasowego Związku Zawodowego Pracowników Miejskich w Polsce — Oddział w Łodzi, — który z pobudek czysto osobistych nie chciał w dniu 26 sierpnia rb. prowadzić pertraktacji wspólnie z przedstawicielami innych związków pracowników miejskich i zerwał konferencję z przedstawicielami Magistratu w sprawie żądań ekonomicznych, godząc w najżywotniejsze interesy pracowników miejskich.

Karygodny ten postępek Zarządu Zawodowego Pracowników Miejskich w Polsce — Oddział w Łodzi, — konsekwencje którego, wskutek odwołania pertraktacji nad podwyższeniem poborów, ogółowi pracowników już dały się dotkliwie odczuć, podajemy pod pręgierz opinii całej klasy pracującej m. Łodzi“.

Łódź, dnia 31 sierpnia 1920 r. Zarząd Związku Zawodowego Urzędników Miejskich w Łodzi.

Zarząd Polskiego Związku Zawodowego Robotników Miejskich.

(8)

3659—

— Zebranie.

Ogólne zebranie majstrów piekarskich odbędzie się dzisiaj o godz. 4 po południu w lokalu własnym przy ul. Podleśnej Nr. 1, na które zaprasza (3646—0—1)

Ze sportu

Nowy rekord rolniczy.

Lotnik włoski Bracpapa osiągnął rekord światowy szybkości 336 i pół km, na godzinę. Rekord został ustanowiony na aparacie „Fiat“, dwupłatowcu, zaopatrzonym w motor o sile 700 H. P. (7)

Ze świata.

Postrach Rusi zakarpackiej.

(S) Na południowych stokach Karpat na tak t. zw. Rusi Zakarpackiej pojawił się nowy wódz szajki bandyckiej Iwan Harta, który w krótkim czasie stał się postrachem całej Rusi Zakarpackiej, a zwłaszcza okolie Wielkiej Berezyny. Na czele bandy, złożonej z równie jak on sam śmiałych i zdecydowanych na wszystko opryszków wpadał Harta do miasteczek podkarpackich, urządzając napady na kupców i żandarmerję. Wszelkie oblawy na tego bandytcie nie dawały pożądanego rezultatu — Haara

PRZEMYSŁ I HANDEL.

zapadał ze swą bandą w lasy karpackie i krył się wśród skał i pieczar nad brzegami górskich potoków.

Wreszcie jednak żandarmerja czeska wpa-
dła na pomysł. Kilkunastu żandarmów prze-
branych za wiejskie dziewczęta z ukrytą w
sukniach bronią udało się na spotkanie wataż-
ki. Skora tak do bitki jak i amorfów banda
Harry dała się podejść żandarmom w spódni-
cach, którzy znalazłszy się w obliczu groźnego
bandyty rzucili się na niego. Próbował się w
ostatniej chwili bronić wódcz opryszków, ale
po krótkiej walce, w czasie której zranionych
zostało 2 żandarmów i sam Harra, uległ prze-
mocy i związany w tryumfie odstawiony został
do Wielkiej Berezyny.

Wódcz opryszków karpaccich podzielił los
dawnego tatrzańskigo Janosika. (5)

PERŁY NATURALNE A JAPONSKIE.

(§) Mniej więcej przed rokiem zawrzało w
świecie londyńskich handlarzy perel wskutek stwier-
dzenia faktu, że japońscy hodowcy perel dostarczają
na rynek londyński coraz to większych i piękniej-
szych okazów perel, nie ustępujących naturalnym.

Obecnie zabiera w tej sprawie głos także nau-
kowy tygodnik francuski „La Nature”, dochodząc do
wniosku, że jedyna różnica pomiędzy perłą naturalną
a sztucznie wyhodowaną (przez wsunięcie do muszli
perłowej kulki z masy perłowej, aby stanowiła jądro
przyszłej perły), polega na tem, iż owo jądro jest
większe w perle wyhodowanej, niż w perle naturalnej.
Pod wszelkimi zaś innymi względami, jak wykazały
skrupulatne badania, obie perły są zupełnie identyczne,
aby więc rozpoznać perłę naturalną od wyhodowa-
wanej, trzeba by je przeciąć, a przez to obie znisz-
czyć.

Wybitny znawca perel, p. Boutan, oświadczył
bez wahania:

— Gdybym nie posiadał świadectwa pochodze-
nia lub w pewnych razach perły przeciętej, to nie
byłbym w możności określić, czy perła, z którą
mam do czynienia, jest naturalną, czy też wyhodowa-
ną.

Prawdziwy kłopot dla amatorów i posiadaczy
perel! (2)

Sprawa gospodarza w Austrii

(=) Z Wiednia donoszą na konferencji Unii
Międzyparlamentarnej Trouba, delegat holender-
ski wskazał na konieczność wprowadzenia w
życie zasady wolnego handlu i żądał wprowa-
dzenia wolnych cel na najważniejsze artykuły
żywnościowe.

Delegat niemiecki Loeve zażądał, że
zniesienie zakazu wywozu i przywozu nie było
by korzystnym dla krajów o słabej walucie.

Delegat Węgier oświadczył, że Węgry
jeszcze w czasie konferencji w Porto Roso wy-
raziły gotowość nawiązania stosunków przyja-
cielskich z państwami sąsiednimi i przyznania
im ulg na polu handlowym.

Delegat Ameryki, Burton, sprzeciwił się
zasadzie wolnego handlu, nadmieniając, że Sta-
ny Zjednoczone stoją na stanowisku polityki
celi ochronnych.

Delegat Belgji, Lafontaine podniósł, że ca-
ły świat cierpi z powodu przesilenia ekono-
micznego. Mówca przypominał, że jeszcze przed
30 laty Luzatti proponował zaprowadzenie je-
dnolitej waluty w całej Europie.

Prezydent dr. Mataja oznajmił, że Rada
Unii Międzyparlamentarnej wybrała na swego
prezydenta lorda Wordala. (o)

Ceny żelaza.

(=) Związek Polskich Hut Żelaznych ko-
munikuje, że zgodnie z uchwałą, powziętą na
posiedzeniu Związku w dniu 9 sierpnia rb. usta-
lono, począwszy od dnia 10 sierpnia aż do od-
wołania następujące ceny:

1) Żelazo handlowe — 210 marek (cena
zasadnicza) przy zamówieniach 50 t. i więcej,

przy zamówieniach mniej 50 t. cena podnosi
się o 2 prc.

2) Bednarka gorąco-walcowa 265 mk.
zimno-walcowa 425 mk.

3) Drut 295 mk.

Do cen powyższych będą doliczane nad-
płaty, obowiązujące w dniu wysyłania żelaza.

4) Blacha cienka, gruba i uniwersalna ce-
na zasadnicza 240 mk.

Dopłaty według nowoustalonego cennika:

5) Blacha dachowa:

811x1422x0,5 — 0,55 mm. 400 marek.

711x1522x0,56 — 0,60 mm. 370 marek.

711x1422x0,76 — 0,87 mm. 355 marek.

Wszystko za 1 kg. loco wagon huta wy-
syłające przy zamówieniach pełnowagonowych

Giełda warszawska d. 31 b. m.

4 1/2% listy ziem.	Dol. St. Zjd.	8525 8450
za 100 mk. 49,50	Marki niem.	6,50
6% obl. m. Warsz.	Franki franc.	668
5% obl. m. Warsz.	Funt	—

Czeki i wpłaty.

Belgja	632	Londyn	39800
Berlin	6,05 5,50	Nowy Jork	—
Gdańsk	—	Paryż	675
Praga	282,50	Wiedeń	12,25

Akcje.

Bank hand.	6100	Ostrowiec	11100
" Dyskont	—	Radzki	3750
" Kredyt.	3700	Starachowice	6700
" Zjed. z pol.	—	Zyrardów	129,000
Cukier	80000	Borkowski	1650
Drzewo	1650	Żegluga	1925
Lilpop	3750	Jabikowscy	2950
		Nafta	2025

Wiedza dla wszystkich!

Dr. Radwan-Pragłowski „Powodzenie” jak za pomocą autosugestji
techniki emocjonalnej i psychoanalizy dopiąć powodzenia w życiu. Cena 250 mk.

Artur Sowadski „Samotność”. Duża książka w 2 częściach 32 piękne mi-
styczne-nastrojowe opowiadania. Cena mk. 800

Dr. Jan Cieniewski „Wiara” ze stanowiska nowoczesnej psychologii:
czem jest wiara? Błędne pojęcie o istocie wiary, zewnętrzne trudności wiary.
Wnioski praktyczne. Cena 850 mk.

Dr. Tadeusz Mognicki „Jak ochraniać życie i zdrowie”. Pielęgnacja i
karmienie niemowląt. Drogocenny poradnik dla młodych matek. Cena 850 mk.

Dr. St. Breyer „Najnowszy obszerny lekarz domowy” Przynajmniej, objawy
i leczenie wszystkich chorób: w 2 częściach. Duża książka z mnóstwem ilustracji.
Tysiące cennych porad i wskazówek na wszelkie choroby. Cena 900 mk.

H. Wedenkowska „Zdrowa higieniczna oszczędna kuchnia. Najlepszy pre-
zent dla młodych gospodyń. Tysiące najnowszych sposobów gotowania smacznych
zdrowych i oszczędnych obiadów. Pieczenie legumin, ciast, mazurków, bułek, tor-
tów, smażenie konfitur, soków marmelad, sporządzanie kompotów, lodów, wódek
napojów chłodzących. Cena 900 mk.

Dr. Braun „Samogwałt u mężczyzn i kobiet. Jego skutki. Srodki wylecze-
nia. Praktyczne wskazówki. Podręcznik dla rodziców i opiekunów. Cena 250 mk.

Dr. L. Lumbroso „Psychologia pocałunku”. Cena mk. 200.

Dr. Jondellowitz „Poradnik lekarski dla mężczyzn i kobiet”. Choroby
weneryczne. Jak zapobiegać i leczyć. Najobszerniejsze wskazówki co do leczenia
różnych „tryper” i wszelkich innych chorób płciowych. Cena mk. 250.

Dr. H. Spencer „Etyka stosunków płciowych”. Cena mk. 250.

Ch. Szyller - Szkolnik „Tajemnica Powodzenia”. Jak żyć i postępowa-
wać, aby osiągnąć powodzenie w życiu. Szerok cennych rad, wskazówek i uwag
jak żyć i czynić, aby zwyciężać przeciwnościom losu, osiągnąć nie-
zależność, moralne zadowolenie i dobrobyt. Niewielka, lecz bogata treścią książ-
ka dodaje się jako prezent do każdego obywatela. Oprócz takowej stalującej
na sumę nie mniej 900 mk. otrzyma ciekawą książkę bezpłatnie. Adres: psycho-
frenolog Szyller - Szkolnik, wydawnictwo „Świt”, Warszawa, Piękna 25-12.

Książki wysyła się po otrzymaniu gotówki, lub za zaliczką. Za zaliczkę
dołącz się 50 marek. Opakowanie i koszty pocztowe wydawnictwo przyjmująca
swoją rachunek. 8645w

Wolne miejsca

w Państwowej Szkole Kupieckiej w Zgierzu

na kursie I. Od kandydatów wymagane jest ukończenie

6 u oddziałów szkoły powszechnej lub 3-ich klas szkoły

średniej. 8656K2) DYREKCJA SZKOŁY.

Kupię domek

najmniej o 5 pokojach i kuchni z ogródkiem w okolicy Łodzi do

3 milionów. Sprzedającemu odstąpię lokal słoneczny z 2 pokoi i

kuchni z elektrycznością w okolicy Andrzeja Otęry do Rozwoju

pod „H S” 3648 dl

Progimnazjum żeńskie

M Hansenówny

Piotrkowska № 209.

Egzaminy wstępne rozpoczną się 21 sierpnia o godz. 9-ej rano
lekcje 1 września. 3364

Dyrekcja

Szkoły Handlowej, Niedzielnej i Wieczornej
przy Stowarzyszeniu Polskich Kupców i Przemysłowców
Chrześcijan w Łodzi, ul. Gdańska 45.

zawiadamia, że zapisy kandydatów rozpoczną się w ponie-
dzialek, dn. 4 września o godz. 7 wiecz.

3644K2) Dyrektor Szkoły, Roman Tulin

Detal-Hurt

Biurowisko Komisowo-Handlowe
„FORTUNA” Wólczańska 165,
tel. 14-98 ma do sprzedaży po
najniższych cenach różną manu-
fakturę na garnitury męskie,
damskie dziecięce, na palta
wełny. 35508

KUPUJE

placę 100 proc. drożej za zło-
to, srebro, brylanty, zęby sztuc-
zne, garderobę, kapy pluszo-
we oraz szale czarne. Proszę
się przekonać. Zachodnia 32,
poprzeczna otoczna, I p. m. 13,
L. Malich. 3769

Kupuje meble

dywany, maszyny do szycia
lutra, garderobę i sprzęty
domowe. WAJCMAN
Dzielna 19 (2552-K)

Dr. Artur Banasz

urolog.

Choroby nerek, pęcherza, dróg
moczowych, choro. rzeżączka.
Przyjmuje od g. 5 i pół do 7.

Montuński № 11, 61

Kupuję

meble, dywany, garderobę, ma-
szyny do szycia. Placę najlep-
iej. Wajreich, Benedykta 19.
35171d)

Kupuję

złoto, srebro, wszelką biżuterję
garderobę męską używaną i tp
przedmioty. Sklep komisowy.
Rutkowski Główna 53.
3508K9

Potrzebna

zdolnego buchartera, wykładow-
cę, na kilka godzin tygodniowo
w porze wieczorowej, Zgłosić
się do Y, M, C, A, piotrkowska
243, (3658.11

Usoba

znająca życie i gospodarstwo
domowe przyjmie miejsce gospo-
dyni folwarku lub na probostwie
Łaskawe oferty proszę składać
w Rozwoju pod „W W”
3655d3

NAUCZYCIEL

Gimnastyki

oszukuje lekcji. Łaskawe
oferty do Rozwoju pod „Gi-
mnastyka” 3649 d2

Dom

w domu kawiarnia dający
dobry dochód 27 mieszkań
wolne mieszkanie 2 pokoje
i kuchnia blisko stacji Kalis-
kiej z powodu wyjazdu za-
raz do sprzeżania. Wiado-
mość na miejscu u gospo-
darza Karolewska 36. (3655K)

Potrzebna

uzdolniona biuralistka do
kantor restauracji „Louvre”
Piotrkowska 86. Zgłaszać
się z własnoręcznymi oferta-
mi. 3654d2

Dr. F. Skusiewicz

ul. ANDRZEJA 11.

choroby skórne i weneryczne
godziny przyjęć od 9 — 11 i
5 do 7 i pół pp. Pan e od 5—6
498—B—56

Doktor

Stanisław Przybylski

ginekolog

b. asystent profesora
rów Roznera, Kadereg
ordynujący przez szere-
lat w Franzensbadzie ordynuje
w tym roku w Krynicy w mil-
pod Białym Orłem” 2678K

Dr. Edmund Ekert

Choroby skórne i weneryczne
przyjmuje od 5—8
ul. Kilińskiego 137 (róg Główna)
№ 316 W.U.Z. (2964K)

Egzeme, Liszaje i t.p.

usuwać
„Lain Age”
tsprzedają apteki i składy ap-
eczne. Apteka A. Gaseckiego
w Warszawie. 3290K

Piotrkowska 105.

(198198)

Piotrkowska 105.

Książki szkolne.

Na nadchodzący sezon szkolny została zaopracowana biblioteka w podręczniki dla wszystkich szkół oraz zakładów naukowych.

Rzeczoznawca i skład hurt M. ARCT i S-ka Łódź, Sp. z o. o. ul. Piotrkowska 105.

ZARZĄD GAZOWNI MIEJSKICH W ŁODZI

podaje do wiadomości p. p. Konsumentów, że z powodu bezrobocia zmuszony jest do WSTRZYMANIA DOŁYWU GAZU. Należy zatem od dnia **dzisiejszego** pozamykać wszystkie kurki przy lampach, kraniki do kuchenek i innych przyrządów, oraz zamknąć główny kran przy gazomierzu.

Niewypełnienie niniejszej instrukcji może pociągnąć za sobą **niebezpieczne wypadki**, za które Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi **nie będzie odpowiadał**. O przywróceniu normalnego ciśnienia gazu w przewodach będzie zawczasu ogłoszone.

Zarząd Gazowni Miejskich w Łodzi.

Łódź, dnia 31 sierpnia 1922 roku.

(3652d1)

Drobne ogłoszenia.

Kupno i sprzedaż:

AA Meble sypialnie stołowe szafy łóżka stoły krzesła otomany kozetki krzesła wieszak i inne sprzedaje Przechódzki Piotrkowska 108 6252-0

A Meble, szafy, łóżka, nocne szafki, stoły, krzesła, biurka sprzedaje najtaniej Kaczorowski Piotrkowska 35 w podwórzu. 7975-4

Sprzedam otomanę, biurko, kredens, łóżka, garnitur salony. Piotrkowska 189-9 7839-2

Oo sprzedania sklep spożywczy Nawrot 54. 7915-2

Rower sprzedam tanio Piotrkowska 178 Krzemieński. 7770-6

Z powodu wyjazdu sprzedam biurko, szafy, otomanę, leżankę, umywalkę, komodę, szafki nocne, stół, krzesła, zegar, tremo, stółki Piotrkowska 225 m. 3. 7795-

Pesztki różnych materiałów po cenach możliwie niskich sprzedaje Wólczańska 62-10. 7594-4

Sklep spożywczy z pokojem i kuchnią do sprzedania wiadomość Suwalska 19. 7908-2

Skrzypce do sprzedania Piotrkowska 132 w zakładzie fryzjerskim. 7911-1

Z powodu zmiany interesu sprzedam sklep spożywczy z pokojem i kuchnią Chojny ul. Wysockiego 4. 7894-1

Rower z wolnym kołem w dobrym stanie, oraz stolik i cztery krzesła bambusowe sprzedam Kilińskiego 146 m. 37. 7938-1

Sklep kolonialny do sprzedania w dobrym punkcie z pokojem i kuchnią Franciszkańska 71. Wiadomość na miejscu. 7950-1

ROWER wolne koło torpedy sprzedam tanio byle zaraz Nowo-Sikawska 6 m. 1. 7947-1

Rower do sprzedania ul. Radwańska 49. 7919-1

Uwaga! sprzedam parę łóżek dębowych masywnych zupełnie nowe cena 55000, oraz bielizniarkę dużą może zastąpić szafę 35000 Składowa 21-31. 7935-2

Kredens, łóżka, szafy, garderoba, stół, krzesła, otomanę sprzedam Sienkiewicza 59 ofic. drugie wejście drugie piętro mieszk. 26. 7934-1

Rower sprzedam wolne koło torpeda cena 40.000, tamże jest leżanka do sprzedania za 25000 Składowa 21-31. 7931-2

Z powodu wyjazdu sprzedam biurko, szafy, otomanę, leżankę, umywalkę, komodę, łóżka, szafki nocne, stół, krzesła, zegar, tremo, stółki Piotrkowska 225-3. 7925-5

Sprzedam drzewa opałowego 16 tys. kilogramów, dąb i św. 16 w dobrym stanie, wypuszczę sklep oberżę z mieszkaniem Dobroń powiat Łaski Małanikowski. 7922-2

Piekarnia z całkowitem urządzeniem okazjnie do sprzedania Kaliska 6. 7918-2

Dachówka asbestcementowa i zwyczajna do sprzedania Konstantynowska 115. 7917-4

Sprzedam sklep z urządzeniem i mieszkaniem, oraz plac 48x100 Karolew Wileńska 14 u gospodarza. 7976-2

Do sprzedania para łóżek jesionowych, oraz stół dębowy Zielona 57 m. 23 III piętro prawa oficyna. 7977-1

Do sprzedania bryczka nowa jesionowa Szosa Aleksandrowska 33 u kowala. 7981-2

Sklep rzeźniczy do sprzedania z całkowitem urządzeniem. Wiadomość Tuszyńska 9. 7955-3

Meble koszykowe, garnitur nowego fasonu, tanio sprzedam Andrzeja 47 m. 6. 7956-2

Tokarna do drzewa z narzędziami starej budowy do sprzedania Rutkowski Zielona Nr. 1. 7959-1

Oficyna o piętro do sprzedania Bazarna 4. Wiadomość Łutomierska 17 u Lipińskiego. 7963-4

Kupuję maszynę do szycia nawet zepsutą Radwańska 49 m. 37. 7966-2

Dwa łóżka drewniane, szafa, kanapka, garnitur mebli nowe i palto używane do sprzedania zaraz Szkolna 50 m. 4. 7967-2

Lokal sklepowy z dużą suterynią do odstąpienia przy ul. Andrzeja od zaraz Oferty sub 1500,000" 7968-2

Sprzedam w Bydgoszczy dom z wolnym mieszkaniem wiadomość Szczerbiński Ruda Pabjanicka dom Skradzińskiej tuż przy przystanku tramwaj. Marysin. 7970-1

Sklep rzeźniczy, sprzedam z całkowitem urządzeniem wiadomość Brzezińska 100 u gospodarza. 7977-2

Różne:

Akuszerka Pipikowa przyjmuje zamówienia pań miejscowych i przyjezdnych Piotrkowska 132. 7941-14

Student udziela matematyki, łaciny, fizyki języków Kilińskiego 86 m. 3 godz. 6. 7940-1

Pokój do wynajęcia dla 2-ech uczniów starszych. Oferty Rozwój sub "Śródmieście". 7946-1

Nauczycielki, freblanki z muzyką, obcymi językami na stałe, na godziny bony, pielęgniarce, gospodynie, biuralistki, handlowczyńce poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109. 7948-9

Francuzkę wychowawczynię z chlubnymi świadectwami poleca Biuro Ludwińskiej Piotrkowska 109. 7949-4

Potrzebny stolarz na roboty meblowe umięjący dobrze matować magazyn mebli Piotrkowska 116. 7951-1

KSIĘGOWOSC w niedużym przedsiębiorstwie poprowadzę w godzinach wieczorowych. Łaskawe oferty sub "C. S." do Adm. 7916-2

Potrzebna dziewczyna do dziecka Miedziana 12 m. 2. 7914-1

Potrzebny ślusarz na roboty wodociągowe ul. Karola 7. 7921-1

Daję bieliznę do szycia do domów, oraz przyjmuję bieliznę męską i różną do szycia Konstantynowski 25 m. 4. 7969-1

Przyjme uczeń na stację Pańska 63 oficyna I piętro. 7929-2

Rządca rolnik i hodowca inwentarza, lat 29 poszukuje posady, może być na stole w dworze Aleksandrów Łęczycki ul. Spacerowa 159 W. Canert. 7928-2

Student udziela korepetycji w zakresie 8 klas Gdańska 46 m. 11. 7926-5

Potrzebny chłopiec do nauki zakład stolarski Piotrkowska 44. Karkut. 7975-3

Młoda panna posiadająca świadectwa 7-iej klas, oraz kursów handlowych poszukuje posady biurowej Oferty proszę składać w Rozwoju pod "H M" 7961-2

Inteligentna panna z 3 letnią praktyką biurową i znajomością buchalterji, poszukuje posady. Oferty do Rozwoju pod "Energiczna". 7962-4

Chłopiec może się zgłosić w termin na paszkarza repara-cja broni myśliwskiej i rewolwerów Narchowicz Piotrkowska 17. 7965-1

Potrzebna służąca do kuchni i kelnerka. Wiadomość w mleczarni 6-go Sierpnia 12. 7954-2

Agentów poszukuje firma handlowa kaucja: dwieście do pół miliona. Zgłosić się "Pusta 15 m. 6. 7955-1

Potrzebny starszy chłopiec do terminu. Stolarnia Zachodnia Nr. 51. 7957-1

Potrzebny monter na światło elektryczne Rutkowski Zielona 1. 7958-1

Służąca lubiąca porządek potrzebna zaraz do trojga osób Benedykta 41-1. 7960-2

Nauczę fachu w przeciągu miesiąca i dam posadę chrześcijance (z powodu wyjazdu). Zarobek miesięczny 100,000 200,000 Oferty "Samodzielna" do Rozwoju. 7974-2

Zdemobilizowany podoficer uczeń 6 klasy kursów maturalnych poszukuje praktyki w dziale kwalifikującym się dla jego wykształcenia. Łaskawe oferty w Rozwoju "Pracowity". 7973-2

Inteligentny młodzieniec z 3-chem klasowym wykształceniem z prowincji wolny od wojska poszukuje posady w składzie galanteryjnym lub spożywczym Łutomierski Piotr Stachlewski. 7925-2

Mieszkanie zamienie o 1 oknie na drugim piętrze w murywanym domu ul. Ludwiki 51 A. Ruta 7884-5

Przyjme uczeń na stację Wiadomość ul. Zielona 55 w sklepie. 7897-1

Pracownia haftu i znaczenia i bielizny przyjmuje wszelkie roboty w zakresie tego wchodzące potrzebne zdolne hafciarki Modzelewska Główna 18-29. 7890-1

Stacja dla uczeni u nauczyciel, 1a ul. Gubernatorska 7 m. 1 7891-1

Poszukuję pokoju z kuchnią i za dobrem wynagrodzeniem proszę składać oferty do Red. Rozwoju pod "S. M. 49". 7910-5

Służąca do wszystkiego potrzebna do chrześcijańskiego domu Gdańska 6 m. 7 od 4 do 7 po poł. 7912-1

Gospodyni potrzebna. Wiadomość Nawrot 1 cukiernia Szaniawskiego. 7978-2

Kursy francuskiego sposobem Berlitzta przyjmuję zapisy od 9-iej do 11-iej i 5-7 szkołom ustępstwo Kilińskiego 77. 7980-1

Potrzebna pokojówka Gdańska 90 piętro. 7982-3

Służąca do wszystkiego stara za z dobrymi świadectwami potrzebna do dwojga osób. Zgłosić się do Szyfca Piotrkowska 66. 7983-2

Do wynajęcia plac na skład drewna, drzewa lub t. p. wiadomość Aleksandrowska 75 Zwański. 7985-3

Potrzebni czeadzie krawieccy Kilińskiego 76 zakład krawiecki. 7986-3

Zdolna krawcowa poszukuje szycia w domach prywatnych Oferty pod "Zdolna" 7895-2

Osoba znająca się dobrze na gospodarstwie poszukuje od powiedniej posady Oferty pod "Gospodarstwo" 7903-5

Zagubione dokumenty

Kuczkowska Marja zagubiła paszport polski wydany w Łodzi. 7909-1

Frenkel Hinda zagubiła paszport tymczasowy wydany w Łodzi. 7906-1

Dowbór Józefa zagubiła paszport rosyjski wydany w Łodzi. 7900-1

Zaginęły 3 paszporty rosyjskie 2 na imię Marji Brendler, Józefa Michałowicza i 1 polski na imię Brendler Alfred wyd. w Łodzi. 7942-2

Garczyńskiemu Wawrzynowi skradziono portfel z pieniędzmi i kartę zwolnienia wydaną w Jarocinie. 7930-2

Spała Stanisław zagubił paszport niemiecki wydany w Łodzi. 7915-2

Zaginął paszport rodzinny wydany w Łodzi na imię Honorjusza i Apoloniusza Górczyńskich. 7979-3

Maszkiewicz Jan i Józefa zagubili paszport polski wydany w Łodzi. 7984-5

Tyszkówna Stefanja zagubiła matrikulę na kl. 1-a wydaną w gim. Zofii Pętkowskiej w Łodzi. 7987-3

Maciński Stanisław zagubił dowód osobisty wydany w gm. Radogoszcz 7988-3

Zaginął patent na ślusarstwo VII kategorii na imię W. Perliński proszę zwrócić Sienkiewicza 59. 7964-1

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 800 mk., za tekstem 200 mk., zwyczajne 80 mk., wśród drobnych 140 mk., nekrologi 160 mk., komunikaty 200 mk. za wiersz nieparełowy lub jego miejsce, Drobne ogłoszenie bezterminowe 20 mk. za wyraz, duże litery 180 mk., dla poszukujących pracy 10 mk., najmniejsze ogłoszenie 200 mk. Ogłoszenia zamiejscowe 50 proc. drożej zagraniczne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 łamy, za tekstem 5 łamów. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują administracja do godz. 6-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieterminowe wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte od dnia zmiany cen bez uprzedniego zawiadomienia. "Rozwój" można zamawiać w Zgierzu u p. Lacha, w Pabjanicach u p. Zatorskiego ul. Zamkowa.